

Anul 2018 intră în istorie cu amprenta Centenarului Marii Uniri. Prezența României s-a resimțit ca niciodată dincoace de Prut, nu numai la nivel simbolic, ci și prin acțiuni concrete care afectează viața de zi cu zi a cetățeanului. În afară de acțiuni comemorative, festive (declarațiile simbolice de înfrățire cu localități de peste Prut, de Unire cu România, adoptate de mai multe consilii locale din Republica Moldova, ne vin primele în minte), e de remarcat ședința comună a guvernelor României și Republicii Moldova, în cadrul căreia au fost semnate 10 acorduri menite să întărească, pe multiple planuri, relația specială și politica de apropiere dintre ambele state românești, așa încât cetățeanul să nu simtă trecerea dintr-un stat în altul, după cum s-a exprimat premierul Pavel Filip, scrie www.ziarulnational.md, preluat de Romanian Global News.

Dintre proiectele comune de anvergură, merită menționate conducta de gaze naturale Iași-Ungheni-Chișinău, dezvoltarea, într-o nouă etapă, a SMURD. Și „Autostrada Unirii” Iași-Târgu Mureș va trece Prutul, până la Ungheni. Un impact social deosebit îl au proiectele mai mici, dar numeroase, de reparație a grădinițelor, peste 900, a Sălii cu Orgă, a Muzeului de Arte Plastice din Chișinău ș.a. România și-a consolidat poziția de principal partener comercial, de principala piață de desfacere a mărfurilor produse de Republica Moldova, iar cu venirea Băncii Transilvania - și de investitor important.

Și cei care se consideră români, și cei care nu își recunosc deocamdată identitatea românească, și cetățenii de alte etnii au tot mai des ocazia să se raporteze, într-un fel sau altul, la prezența României, care devine tot mai vizibilă, mai importantă, vitală pentru suveranitatea și independența Republicii Moldova, dar și pentru bunăstarea cetățenilor ei.

Guvernul Pavel Filip a continuat cursul reformelor, demonstrând că este cel mai reformator guvern de până acum, chiar dacă unele decizii au ridicat serioase semne de întrebare. (De exemplu, amnistia fiscală a provocat reacții negative din partea UE, SUA, FMI, Banca Mondială, dar și a societății, din cauza că descurajează disciplina fiscală și deschide o ușiță pentru legalizarea unor bani furați. Ulterior, a fost modificată de la 3% la 6% plata în buget pentru capitalul declarat.). Economia națională și-a mărit turările, veniturile bugetare au crescut, permițând mărirea salariilor, a asistenței sociale, dar nivelul de performanță necesară unei dezvoltări economice durabile încă nu a fost atins. Salutată de toată lumea, proiectul de stringentă necesitate a reabilitării drumurilor este deficient din punct de vedere conceptual,

marcat de calcule electorale.

Faptul că procesul de recuperare a miliardului furat se află în continuare într-un punct mort subminează orice efort de reabilitare a guvernării.

Evenimentul politic al anului 2018: alegerile primarului Municipiului Chișinău. Deși eșuat, rezultatele alegerilor fiind invalidate, evenimentul reflectă ca o oglindă starea deplorabilă a „democrației” moldave, dar și limitele „coordonatorului”. S-a văzut că el 1) nu e un jucător de șah, nu își gândește bine mișcările, improvizează și lasă mult loc hazardului și 2) nu stă bine cu picioarele pe pământ, a cam pierdut simțul realității. În consecință, relațiile cu UE s-au deteriorat și Republica Moldova a pierdut nu numai cele 100 de milioane de euro, promise de Bruxelles ca asistență macrofinanciară, ci și banii destinați suportului bugetar.

Pe de altă parte, dându-și demisia, fostul primar al Chișinăului, Dorin Chirtoacă, pare să fi acționat mai mult sub impulsul emoțiilor, pentru a dejuca schema lui Plahotniuc, fără a calcula costurile politice ale acestui gest pentru PL și pentru el personal.

Nici chipul „societății civile” nu arată prea bine în oglinda acestui eveniment. Protestele provocate de anularea alegerilor au fost anemice și nu au durat. Cu toate că a pierdut mandatul (lăsând impresia că nici nu l-a dorit), primarul ales Andrei Năstase a obținut un câștig politic enorm, devenind figura nr.1 a opoziției.

Evenimentul politic extern, cu cel mai mare impact asupra Republicii Moldova, îl prezintă constituirea Bisericii Ortodoxe a Ucrainei autocefale, separate de Biserica Ortodoxă Rusă, producând o fisură enormă în conceptul „lumii ruse”, elaborat de Putin. În contextul acestui eveniment trebuie privit și actul de agresiune fățișă a Rusiei care a capturat trei nave ucrainene, după ce a tras asupra lor, în Marea Neagră.

Succesul anului: inaugurarea punctului de control mixt moldo-ucrainean Cuciurgan-Pervomaisk, prin care Republica Moldova reușește să controleze exportul transnistrean. Rezoluția Adunării Generale a ONU privind retragerea trupelor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova.

Actul de demnitate al anului: expulzarea celor cinci „diplomați” ruși, pentru activitate de spionaj; refuzul de a-i permite vicepremierului rus Dmitri Rogozin, reprezenant special al președintelui rus în regiunea separatistă transnistreană, să viziteze Tiraspolul, fără a-și coordona acțiunile cu Chișinăul.

Rateul anului: Guvernarea a ratat șansa de a modifica art.13 din Constituție și de a include sintagma „integrarea europeană” în preambulul legii fundamentale.

Fapta rușinoasă a anului a fost, din punctul nostru de vedere, trocul cu cei șapte profesorii turci din rețeaua de licee „Orizont” arestați și dați pe mâna (de fier) a lui Erdogan, în schimbul restaurării clădirii Președinției și a mobilării cabinetului prezidențial.

Suspendatul anului este Igor Dodon, care a încălcat în mod demonstrativ, de cinci ori, Constituția, refuzând să promulge legile reaprobrate de Parlament și să numească în funcție unii miniștri propuși a doua oară de premier. Soluția extravagantă de suspendare temporară a președintelui, în loc să fie aplicată Constituția, care prevede în asemenea cazuri inițierea procedurii de demitere, demonstrează cât de drept este „statul de drept” pe care îl construiește guvernarea actuală.

Gestul de nerecunoștință al anului s-a manifestat față de Traian Băsescu, căruia i s-a retras în mod ticălos cetățenia Republicii Moldova.

Debutul politic al anului i se atribuie lui Igor Munteanu, fost Ambasador în SUA, figură importantă a societății civile, care se remarcă nu numai prin pregătire teoretică, intelectuală, ci și abilități organizatorice. Este una dintre „piesele grele” ale opoziției, cu potențial încă nedescoperit în plină măsură.